

תחנן¹⁰¹.

כנהוג בכל שלושת הרגלים (וקל-וחומר בזמן מתן-תורה), עורכים בכל אסרו-חג [או בימים הסמוכים לו] 'כינוס תורה' בכל מקום שאפשר. כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו היה משתתף בזה בשיחה מיוחדת שאמר בהתוועדות דחג-השבועות לכבוד הכינוס¹⁰².

בשנת תשל"ט¹⁰³, הציע כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו לערוך – ביום נפרד – 'כינוס תורה' גם לנשים, בקשר לעניינים הנוגעים לנשי ובנות ישראל, ובפרט טהרת-המשפחה, כשרות האכילה ושתייה ונרות שבת-קודש ויום-טוב. כן עורר אודות הדפסת קבצי חידושי-תורה שנאמרו בהודמניות אלו, ובכלל.

ימי התשלומין:

עניינם בטעורת ה' – אצירת גילויי החג, שלא יאבדו בעטירת הזמן¹⁰⁴.

* ההוספה בתורה ובצדקה דימי התשלומין שייכת גם אם בחג-השבועות נעשו כל העניינים בשלימות, ונעשית באופן ד'מעלין בקודש' באופן מיוחד בימים אל¹⁰⁵.

* אסרו חג השבועות הוא "יום טוב" – יום חגיגי, שהעולים לרגל הקריבו בו במקדש את 'עולות-הראיה' שלהם. עולות אלה הקריבו מממונם (מזמן חולין דווקא), ובזמן הזה שאין אנו יכולים להקריב קרבנות בפועל, צריך

להוסיף ביום זה בנתינת צדקה מממונו¹⁰⁷.

* בהמשך למדובר¹⁰⁸ אודות כינוסי ילדים בימים שלפני חג-השבועות, והבאתם בחג-השבועות עצמו לקריאת עשרת הדיברות, הציע הרבי נשיא דורנו הוראה, ועל-מנת לפרסמה: לאסוף ולכנס ילדי ישראל הן בנים והן בנות, גם בימי התשלומין לחג-השבועות, ומה טוב – עד י"ב בסיוון ועד בכלל, לכנסם פעם אחת, ומה טוב – פעמיים: פעם אחת לכנסם בבתי-הספר שם לומדים הם תורה, בהוספה על סדר לימודם הרגיל, ועוד פעם לכנסם בבית-הכנסת, "מקום שמגדלין בו תפילה".

על-דרך-זה יש לנהוג בבתי-הספר ובתי-הכנסת שבארץ-הקודש. ובארץ-הקודש בנוסף לזה יכנסו אותם גם במקומות הקדושים, ובמיוחד בכותל המערבי שאין השכינה זה ממנו, ובמערות-המכפלה (ובוודאי יקבלו רישיון לכך), וגם בקבר רחל אימנו [=כמובן, יש לברוק עד כמה הדבר ניתן בשעה זו בחברון ובקבר-רחל מטעמי בטחון]¹⁰⁹.

יום חמישי

י"ב בסיוון

סיום ימי התשלומין. זמן מתאים להחלטות טובות וביצוען, בשיעורי תורה והפצתה, באהבת ואחדות ישראל, ובנתינת הצדקה¹¹⁰.

101 סידור אדמוה"י לפני ילמנצח... יענך.

102 שיחת יום ב' דחה"ש תשל"ח סי"ט. וראה 'התוועדות' תשמ"ב ח"ג עמ' 1581. 'התוועדות' תשמ"ט

ח"ג עמ' 294.

103 שיחת יום ב' דחג-השבועות הנזיל, הנחת ה' סניו.

104 מדברי אדמוה"י – ספר-השיחות תרח"ץ עמ' 285.

105 שיחת מוצש"ק במדבר תשל"ט, הנחת ה' סי"ט.

106 שו"ע אדמוה"י סי' תצד סי"ט. ביאור ענינו בשיערי המועדים – שבועות עמי תכג ואילך, ובשיחות נוספות שנסמנו ב'אוצר' סי"ע שו.

107 'התוועדות' תשמ"ט ח"ג עמ' 286.

108 בערי"ח סיון תשי"מ, לקוטי-שיחות כרך כ"ג עמ' 249.

109 משיחת שי"פ נשא תשי"מ, לקוטי-שיחות שם עמ' 259.

110 ע"פ 'התוועדות' תשמ"ט ח"ג עמ' 323.

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש וצוקללה"ה נבג"מ ז"ע

שיחות • איגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תריט

ערב
חג השבועות
ה' בסיוון ה'תשס"ו

יוצא-לאור על-ידי
מכון ליובאוויטש שעל-יד
צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז

לזכות
האחים התמימים הדגולים לבית
דייטש
הרה"ח ר' זלמן-יודא, ר' יוסף-יצחק, ר' אברהם-משה
וגיסם ר' גבריאל גופין שיחי

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

ו' בסיון ה'תשס"ו – י"ג בסיון ה'תשס"ו

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	ו' בסיון	ה'ל זכיה ומתנה.. בפרקים אלו.	ה'ל סנהדרין. פרק טו.	מ"ע רמה.
ש"ק	ז' בסיון	פרק ד-ו.	פרק טו.	מ"ע רמה.
א'	ח' בסיון	פרק ז-ט.	פרק יז.	מ"ע רמה.
ב'	ט' בסיון	פרק י-יב.	פרק יח.	מ"ע רמה.
ג'	י' בסיון	ה'ל שנינים.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק יט.	מ"ע רלו.
ד'	י"א בסיון	פרק ד-ו.	פרק כ.	מ"ע רלו.
ה'	י"ב בסיון	פרק ז-ט.	פרק כא.	מ"ע רלו.
ו'	י"ג בסיון	פרק י-יב.	פרק כב.	מ"ע רלו.

זמני השבוע*

תאריך	עלות השחר** ד' 120 לפני הזריחה	ד' 72 לפני הזריחה	זמן צינית ותפילין	זריחת החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
ו', ו' בסיון	3.01	4.09	4.36	5.39	9.05	12.39	1.14	7.42.2	8.10
ש"ק, ז' בסיון	3.01	4.09	4.36	5.39	9.05	12.39	1.14	7.42.7	8.10
א', ח' בסיון	3.00	4.08	4.36	5.38	9.05	12.39	1.14	7.43.3	8.11
ב', ט' בסיון	2.59	4.08	4.35	5.38	9.05	12.39	1.15	7.43.8	8.11
ג', י' בסיון	2.59	4.08	4.35	5.38	9.05	12.39	1.15	7.44.3	8.12
ד', י"א בסיון	2.58	4.07	4.35	5.38	9.05	12.40	1.15	7.44.8	8.12
ה', י"ב בסיון	2.58	4.07	4.35	5.38	9.05	12.40	1.15	7.45.2	8.13
ו', י"ג בסיון	2.57	4.07	4.34	5.38	9.05	12.40	1.15	7.45.7	8.13

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
*** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"ז בסידורו (יסדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"ז שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת וחג

פרשת	ירושלים	תל-אביב	חיפה	באר-שבע
	דה"ינ	דה"ינ	דה"ינ	דה"ינ
צה"ש	צה"ש	צה"ש	צה"ש	צה"ש
חג-השבועות	7.04	7.20	7.12	7.21
נשא	7.05	8.23	7.13	8.27
בהעלותך	7.08	8.26	7.17	8.27

עורך ראשי: **מנחם מענדל ברוך** • עורך: **שניאור-זלמן רודמן** • הגהה: **יוסף-יצחק איידלמן**

מרו"ל: **מכון ליובאוויטש** שיעי צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו – המרכז

יו"ר: **הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונב**

כתובת: ת"ד 14 כפר חב"ד 72915, טל': 03-9607588, פקס': 03-9606169

ISSN 0793-7474 אינטרנט: <http://chabad.org.il> דואר-אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

לוח השבוע

[למנהג רבותינו נשיאנו בקריאת שמו"ת, יש לקרוא היום את ה'שביעי' לפני תפילת שחרית].

קריאת התורה: לפי 'מנהג מדינתנו' (חומש 'תורה תמימה'), ההפסקות בין העליות שונות מהנהוג ברוב החומשים, והן כדלהלן:

שני מתחיל: 'בני מררי' (ד, כט).

שביעי מתחיל: 'זאת חנוכת המזבח' (ז, פד).

תפילת מנחה: אין אומרים 'צדקתך'. פרקי אבות – פרק א'⁹⁵.

בקביעות כבשנה זו אמר הרבי: "בוודאי ימצאו אופן המתאים... להמשיך ולהוסיף – באופן ד'כפילים לתושייה' כיום השבת"⁹⁶. הכוונה לערוך לאחר תפילת המנחה, סעודה ממש כמו שעושים בחו"ל ובאותו הזמן שעושים שם⁹⁷. וכיוון שכך, רצוי לבצוע בה על הפת של 'עירוב תבשילין', כנ"ל.

יום ראשון

ח' בסיון

עד י"ב סיון ועד ככלל, אין אומרים

בהתוודויות דראש-השנה, ועוד. לפני כל ניגון מכריזים שם בעל הניגון. ניגון ג' תנועות (להבעש"ט, ה"מ ואדמוה"ז), א"ל אתה (אדמוה"ז), ניגון מקהלת אדמו"ר האמצעי, ימין ה' (הצ"צ), לכתחילה אריבער (מהר"ש), ניגון הכנה (רש"ב), הבינוני (הרי"צ), הוא אלוקינו / אתה בחרתנו (הרבי), ניגון הקפות (הרלו"צ – אביו של הרבי). לאחר זה מנגנים כפי שהיה הסדר בסוף ההתוודויות הגדולות (למעט שנים תשמ"ו ואילך): (ניגון הכנה, ד' בכות'⁹⁸), נייע זשוריצ'⁹⁹.

ה'תהל'ובה' לבתי-הכנסת לשמה יהודים בשמחת יום טוב וכו', שייכת במיוחד לחג-השבועות⁹⁹.

מנחה. מתחילים: 'פתח אליהו'⁹⁴.

שבת-קודש

ז' בסיון* – אסרו-חג'⁹⁵

קבלת שבת – מתחילים: 'מזמור לדוד'⁹⁶. ב'לכה דודי' אומרים: 'גם בשמחה ובצהלה'⁹⁷. **יום השבת:**

95) על השמחה המיוחדת ביום זה, ראה ש"ע אדמוה"ז סי' תצד ס"ט. נתבאר בלקוטי-שיחות כרך כח עמ' 24, ובלה"ק בסי' 'שולחן המלך' ח"יב עמ' קמא.
96) סי' המנהגים עמ' 26.
97) ספר המנהגים עמ' 38 "מנהגי יום-טוב". וכך נהגו במניין של הרבי (כשחל שמחתי ביום ועש"ק).
98) 'התוודויות' תשמ"ב ח"ג עמ' 1633. לוח כולל-חב"ד.
99) 'התוודויות' תשמ"ח ח"ג עמ' 76.
100) הרה"ח ר"ל ש"י גרונר, 'התקשרות' גיליון מה עמ' 24.

עמ' 193).
91) אלא שהחל מכ"ד טבת תשמ"ט לא ניגנו עוד את ניגון ד' בבית התוודויות אצל הרבי.
92) ראה ספר-הניגונים ח"א עמ' מג. 'אוצרי' שם. וראה התוודויות אחשי"פ ה'תשמ"ט וה'תש"י.
93) לקוטי-שיחות כרך ח עמ' 252. וראה 'אוצרי' עמ' רצ. עוד הוראות בקשר ליתהלכה, ראה בהתקשרות' גיליון תרי"ב עמ' 17.
94) ספר המנהגים עמ' 25.

* לבני חו"ל: יום-טוב שני. בהדלקת נרות מברכות: 'להדליק נר של שבת ושל יום-טוב ושל יום-טוב... ערבית, קידוש וברכה של יום-טוב... שחרית ומצאית כי ש"ת, י"ב מידות וכו', בספר הראשון קוראים ה' קוראים בפי ראה י"ל הבכור', ח"ק. בספר השני קוראים למפסיר כדאמרו. הפסרה בחבוק (ספי"ב): 'והי' הביחל קדשו...'. הזכרת נשמות ונול ביום א' דחנה"ש), אב הרחמים, מוסף כדאמרו, ונושאים כפיים גם היום. קידוש וברכה של יום-טוב (ביום א' אין מנהג לאכול מאכלי חלב - ע"פ לוח כולל חב"ד, וראה אוצר מנהגי חב"ד עמ' רפ"ג). הנולד והנחלב ביום הראשון מותר ביום שני. הרבי התוודע בסוף יום ב' לסמורת. יום ח' סיון - אסרו-חג.
בנוסף 'השיאנו' בתפילת מנחה בחו"ל: 'בסי' המנהגים עמ' 84 בסוף הערה 39, אודות הנוסח 'שבתות... בסי': 'כמוכן, כן הוא גם בשבת שחל בו יום-טוב, וצ"ע - כי אין בנוסח תפילת יום-טוב כלל 'שבתות... ויבואו' (ולא כמיש להנהיג ע"פ בהתקשרות' גיליון תכ עמ' 19 ובסידורי קה"ת אה"ק החדשים, ואין נהגין כך כלל. וראה גם בסידור רבינו הזקן עם ציונים והערות' עמ' תצד ה'ע' 17), ומסמכת כמצעת אחד השלוחים ש"י, שצ"ל 'שבת שחל בו יום-טוב'.

דבר בני חו"ל הנמצאים באה"ק ואיפ"א - רבים מרבי א"ש מוסקים למעשה שיהנו בכול מנהג המקום שנמצאים בו, כמיש בשו"ע אדמוה"ר מהדו"ת סי' א ס"ח ומהדו"ק סי' תצו סי"א בסתם (ע"פ ספר 'כללי' הפוסקים וההוראה משו"ע אדמוה"ר' לול רכ"ע ועוד), ובשער-הכולל פ"א סי' ב, ויתמלך במסכתו ח"ב עמ' רה וצ"ע במענות הסותרים לה שהובאו בקונטרס יו"ט שני להעבר מקום למקום ולדון תשנה, ועוד מענות שונים, וע"פ בקובץ 'מקדש מלך' (ז), מגדל העמק תשס"ד, עמ' 115 ואילך. ועוד שם.

כבוד במז'בוז⁷⁹.

מאכלי חלב⁸⁰: נהגים לאוכלם בשחרית אחר קידוש⁸¹, ובקיעות זו – לעשות זאת בבית-הכנסת ולקיים אז התוועדות של יום-טוב⁸². אחר-כך ממכרים ברכה אחרונה וממתינים שעה אחת⁸², ואוכלים סעודת יום-טוב, הכוללת בש"ר⁸³. כמו-כן שותים היום רביעית יין לשמחת יום טוב⁸⁴ (לכתחילה, מתחילים סעודת יום-טוב לפני 'שעה עשירית' שהיא בערך 16:12 לפי שעון הקיץ⁸⁴).

סעודת יום-טוב: חובתה המיוחדת בחג-השבועות – כדי להראות שנוח ומקובל לישראל יום שניתנה בו התורה⁸⁵.

"מנהג הוא אצל רבותינו נשיאינו לומר 'תורה' בחג-השבועות בעת סעודת יום-טוב וגם לספר סיפור ממורנו הבעש"ט⁸⁶". ונכון לנהוג כך⁸⁷.

כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו היה נוהג להזכיר גם את משה רבינו ודוד המלך⁸⁸. בארה"ק יש לזכור לקראת היום שמו"ת, כבכל ערב-שבת-קודש אחר חצות היום. לכאורה יש לטבול היום אחר חצות, כהכנה לשבת-קודש, וכדברי כ"ק אדמו"ר מהורש"ב: "...בכל עלייה ממדריגה למדריגה, וכמו מחול אל הקודש, וכמורכב מקדושת יום-טוב לקדושת שבת, צריכים טבילה במקווה כמו שכתוב בכתבי האריז"ל...⁸⁹". ויש לברך איך היתה ההנהגה בזה אצל זקני החסידים וכו'. בהתוועדויות חג-השבועות [שהתקיימו ביום-טוב שני לפני השקיעה] נהג הרבי נשיא דורנו לעורר על-דבר חינוך, ועל-דבר שיעורי חת"ת⁹⁰.

בהתוועדות דיום-טוב יש מנגנים ניגוני רבותינו נשיאינו ועל-פי הסדר שהורה הרבי

79 על הדין והמסקנא בקשר ליום ההסתלקות, ראה בספר-השיחות תרצ"ט עמ' 333, וש"י, ובאוצר מנהגי חב"ד עמ' ש"י. אודות ההסתלקות, ראה רבי ישראל בעש"י הוצאת קה"ת, כפר-חב"ד תשמ"ו, ח"ב פרק כד. צילום המצבה, בימי חב"ד ביום זה.

80 שו"ע אדמו"ה"י סי' תצד סט"ז. בטעמי המנהג (שלא יכלו לשחוט ולהכשיר הכלים בשבת, לפי שדוד המלך נשתלק בעצרת והיו כל ישראל אוננים בו ביום ואסורים באכילת בשר; מפני שהתורה נמשלה לדבש וחלב) – ראה בארוכה בקובץ האהלי שם ח"ו עמ' רא ואילך, וש"י.

81 מנהג אדמו"ר מהר"י"צ – 'רשימות' ח, עמ' 14. מנהג הרבי – יאוצרי עמ' שז. לוח כולל-חב"ד.

82 אס"כ אצל הרבי היתה ההתוועדות לקראת מוצאי יום-טוב-שני, הרי לאחר שביטל הרבי בשנת תשד"מ את המנהג להיות 'פורס מפה ומקדש', הורה בקשר לסעודת משיח (התוועדות תשמ"ח ח"ג עמ' 76): "כולל גם בארץ-ישראל, ששם יערכו סעודת משיח בשש"פ, וגם בקביעות שנה זו ששש"פ חל בע"ש – בוודאי ימצאו אופן המתאים לערוך סעודת משיח בו ביום [=היינו לערוך זאת לפני שעה עשירית], ולהמשך ולהוסיף – באופן ד"יכפליים לתושיה" – ביום השבת שלאחרי זה". וקל-יחומר להתוועדות יו"ט, שאינה זקוקה לערוך לסעודה.

82 שליה מסכת שבועות ד"ה ההפסדה, ומציינים לשי"ך יו"ד סי' פט ס"ק טו. ישערי הלכה ומונהג חו"ד סי' יא, וראה יאוצרי עמ' רפד. זאת, גם בחלב וחמאה, אך כמוכר, מלבד בנינה קשה שממתינים אחריה שש שעות (ורובן ככולן של הגביות הכשרות לעמהדרין בארה"ק כיום, אינן "קשות").

יוראה פמ"ג שו"ע יו"ד סי' פט, שפתי-דעת ס"ק ז, דהפסק שעה – מחליף קינוח" (אג"ק כרך ב עמ' רפט; ישערי הל' ומנהג יו"ד סי' יא).

ההמתנה היא תמיד מנגר האכילה של סוג אחד עד תחילת האכילה של הסוג השני, ולא מנגר הסעודה או ברכה אחרונה עד תחילת הסעודה (דגול-מרבבה ר"ס פט, מדייק לשון הר"ן שבש"ך ס"ק ג "מסוף אכילה", ודלא כערוה"ש שם סוסי"ד שדייק מלשון הגמרא "מסעודה לסעודה", וכן הוכיחו מדברי הפמ"ג הנ"ל).

83 מצווה – שו"ע אדמו"ה"י סי' תקכ"ט ס"ז. וראה יחוו"מ כהלכתו פ"א ס"ז.

84 חובה – שו"ע אדמו"ה"י שם. וצ"ל רביעית, ראה לעיל הערה 9.

84* ע"פ שו"ע אדמו"ר הזקן סי' תקכ"ט ס"א, שפסק כן אפילו מיו"ט ראשון ליו"ט שני, וכ"ש-כן לקראת שבת.

85 שו"ע אדמו"ה"י סי' תצד סע"ף ח"י. וראה רשימות-דברים (חיטריק) ח"א עמ' שלב, ולעיל ע"י צ"ו 6 ובהערה.

86 ספר-השיחות תשי"ד עמ' 140.

87 שיחות-קודש תשכ"ד עמ' 389.

88 יאוצרי עמ' רצא.

89 המשך תרס"ו עמ' שפז (וצריך חיפוש היכן המקור לזה בכתבי האריז"ל). וראה לוח ידבר בעתו השתא, עמ' 871.

90 בקשר להפצת שיעור התהילים היומי, כ"ק אדמו"ר מהר"י"צ נ"ע ביקש "להשתדל בכל מיני השתדלות אשר יוקבע בכל בית-הכנסת, מאיזה נוסח שיהיה" (קובץ מכתבים שבסוף התהילים – אג"ק כרך ב עמ' תקכ"ד. היום-יום, ר"ח שבט. ספר-המנהגים עמ' 19 בהערה). וכן הורו מהמזכירות לצא"ח בארה"ק (ספר יצא"ח, תשס"ה,

כשיהודי לומד תורה, נעשה ייחוד עצם הנפש עם עצמותו יתברך

חג השבועות הוא בן יום אחד בלבד, משום שעניינו הוא תורה, הקשורה ל'עצמות' – פשיטות בתכלית □ לכן היא שייכת לכל אחד ואחד מישראל, ובכוחה להוציא מכל מצב ומצב □ גם איש פשוט, שלא ידע מאי קאמר, ממשיך העצמות על-ידי התורה □ משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

בגמרא: "רב באמצע, גדול מימינו וקטן משמאלו". (ב) קו האמצעי הוא השרש לכל הקווים, כי קו האמצעי עולה עד הכתר², שורש ומקור לכל הספירות.

וכן בה'אמצעי' דחג השבועות ישנן ב' המעלות: (א) חג השבועות הוא למעלה משאר הימים-טובים, (ב) בשבועות ניתנה תורה, שבה נאמרו כל המועדים.

כאמור לעיל⁵, עיקר עניין חג השבועות הוא – תורה. מעלת לימוד התורה על קיום המצוות היא בב' עניינים הנ"ל: (א) מצוות תלמוד תורה גדולה מכל המצוות⁶, כמאמר רז"ל⁷: "ותלמוד תורה כנגד כולם". (ב) תלמוד תורה הוא השרש המביא לכל המצוות⁸,

א. איתא' בזוה"ר², שחג השבועות הוא למעלה מכל הימים-טובים, ולכן זמנו הוא באמצע, בין פסה לסוכות, להיותו "אמצעיית דכולא"³. התורה היא הנקודה התיכונה דכל העניינים.

שבועות אינו אלא יום אחד – דלא כפסח וסוכות, שהם שבעה ושמונה ימים – לא משום שהיום-טוב הוא קטן יותר, אלא אדרבה: היום אחד דחג השבועות פועל את העניין ד'ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ'⁴.

וכאמור לעיל⁵, שאמיתית עניין האחדות הוא בתורה שניתנה בחדש השלישי דווקא.

ב. בקו האמצעי ישנן ב' מעלות: (א) קו האמצעי משוכח משאר הב' קווים, כדאיתא

1) מכאן עד סו"ד – הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר (באדיש), ונדרס בלקו"ש ח"ב עמ' 303 ואילך. במהדרורא זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ, וכמה פרטים מהנהגה בלתי מוגה.

2) ח"ג צו.א. ע"י באדיכות. וראה גם הוספות לתו"א ס"פ יתרו (קט, סע"ד ואילך).

3) דהיינו, קו האמצעי, שלמעלה מב' הקווים (חג הפסח וחג הסוכות), ולכן כולל שניהם (מהנהגה בלתי מוגה).

4) שמואל"ב ז, כג. ועוד.

5) שיחת ש"פ בהו"ב, מבה"ח סיון ס"ב ואילך

(תו"מ חכ"ב עמ' 312 ואילך). וש"נ.

6) יומא לו.א. וש"נ.

7) ראה תו"ח נח סה.ב. המשך תער"ב ח"א עמ' רכ ואילך. סה"מ תש"ז עמ' 152. ועוד.

8) שיחה הנ"ל ס"א (תו"מ שם).

9) דהיינו שמעלת התורה על שאר המצוות היא גם מצד עניין המצווה שבתורה (מהנהגה בלתי מוגה).

10) פאה פ"א מ"א.

11) בזכרון אחרים: גם מצות תלמוד תורה גופא (מהנהגה בלתי מוגה).

דבר מלכות

כמאמר רז"ל¹²: "גדול תלמוד שמביא לידי מעשה"¹³.

ג. והביאור בזה:

תרי"ג מצוות הן כנגד תרי"ג אברים. רמ"ח מצוות עשה כנגד רמ"ח אברים, ושס"ה מצוות לא תעשה כנגד שס"ה גידים¹⁴. והתורה היא מוחין.

וכשם שמעלת המוחין על כל האברים היא בשתיים – (א) חיות המוחין היא למעלה מהחיות שבכל שאר האברים, (ב) במוח כלולה גם החיות שבכל האברים, והוא שורש להם¹⁵ – כן היא מעלת התורה על שאר המצוות, כפי שנתבאר לעיל¹⁶.

ד. מעלה נוספת בקו האמצעי – שעולה עד פנימיות ועצמות הכתר¹⁷, למעלה משרש ומקור הספירות שבתור.

וכן הוא בתורה, שנוסף על המעלות הנ"ל – שהיא מביאה למעשה המצוות ושהיא למעלה מכל המצוות – מהן מעלות במצוות תלמוד תורה, ישנה מעלה גם בתורה מצד עצמה, שהיא חכמתו של הקב"ה, "ואהיה" אצלו אמן

גו"¹⁸.

וזהו גם העניין האמיתי בלימוד התורה לשמה, כפשט הלשון – לשם התורה עצמה¹⁹: אפילו לא כדי לדעת כיצד להתנהג, וגם לא לשם קיום מצוות לימוד התורה, אלא לימוד התורה לשם התורה עצמה.

על-דרך משל – ילד שלא ראה את אביו משך זמן, קורא הוא אליו, וכשמבחין בו – תופס הוא את אביו המלך, מחבק ומנשק אותו; שאין זה בשביל התועלת שתהיה לו מזה, אלא בשביל האב עצמו.

וכן הוא באדם מישאל: כשיש לו געגוע פנוי, שבו יכול הוא לתפוס את אביו המלך על-ידי תורה, כמאמר רז"ל²⁰: "אותי אתם לוקחים" – אינו חושב בשעת מעשה על שום דבר, לא על "לידע את המעשה", לא על קיום מצוות תלמוד תורה. הוא תופס בתורה עצמה, כיוון ש"אורייתא וקודשא-בריך-הוא כולא חד"²¹.

ה. ובפרטיות יותר:

כשם שבפעולת האדם למטה יש חילוק בין קיום המצוות ללימוד התורה, שקיום המצוות קשור עם אברים וכוחות פרטיים בלבד, ואילו

14 זח"א קע.ב.

15 תניא פנ"א.

16 וזהו גם שמצינו (ראה לקו"ת במדבר יג, א) שהתורה היא בדוגמת עניין הרם שבו מלוכש חיות הנפש, שנמשך בכל אברי הגוף ומחיה את כולם בשווה (מהנחה בלתי מוגה).

17 משלי ח, ל. וראה לקו"ת במדבר יח, א ואילך. וכמוכן גם מזה שהמצוות הם בדוגמת אברי הגוף, והתורה היא בדוגמת חיות הנפש – שהרי נוסף על מעלת הנפש שמחיה את הגוף ישנה גם העילוי שמצד עצם הנפש שלמעלה מזה שהנפש מחיה את הגוף, לא זהו כל עניין הנפש להחיות את הגוף בלבד, אלא ישנה גם מעלת הנפש מצד עצמה (מהנחה בלתי מוגה).

19 ראה לקו"ת ויקרא ה, רע"א. שלח מז, רע"ג. ובכ"מ.

20 ויק"ר פ"ל יג. תנחומא אמור יז (לעניין מצוות). וראה שמ"ר ר"פ תרומה. פל"ג, ו. תנחומא תרומה ג. וראה תניא פמ"ו.

21 וזה הובא בתניא פ"ד, רפכ"ג. וראה וזה ח"א כד, א. ח"ב ס, א. תקי"ז ת"ו (כא, ב). תכ"ב

לוח השבוע

באמצע⁶⁸.

כשהכוהנים נושאים כפיהם במוסף של יום-טוב אומר הקהל "ריבוננו של עולם..." – בשעה שהכוהנים מנגנים דווקא, אבל כשהכוהנים אומרים את התיבות, צריך לשמוע. כשמנגנים הכוהנים לפני התיבה "וישם", אומר הקהל "ריבוננו של עולם... הצדיק. כשמנגנים לפני תיבת "לך" – "ואם... אלישע". כשמנגנים לפני תיבת "שלום" – "וכשם... לטובה". וכשהכוהנים אומרים תיבת "שלום", מסיימים "ותשמרני ותחנני ותרצני". אדיר במרום' אומרים אחר עניית אמן, כשעדיין הטלית על פניו⁷⁰.

אין הש"ץ רשאי להתחיל 'שים שלום' עד שתכלה עניית 'אמן' מפי רוב הציבור⁷¹.

מייד כשמתחיל הש"ץ 'שים שלום'⁷², מחזירים הכוהנים את פניהם להיכל⁷³, ומתחילים לומר את הבקשה "ריבוננו של עולם...", ומאריכים בה כדי לסיימה יחד עם

סיום ברכת 'שים שלום' על-ידי הש"ץ, כדי שיענו הציבור 'אמן' גם עליה⁷⁴, ואף הכוהנים יענו על הברכה 'אמן' עם הציבור⁷⁵.

הכוהנים נושאים על הדוכן עד אחר סיום 'קדיש תקבל'. כך נהגו אצל הרבי. במקום שיורדים הכוהנים לפני-כן, יש להימנע מלומר להם אז 'יישר-כוח'⁷⁶.

כל מנהגים אלו⁷⁶ [חון מאשר 'רבש"ע' הנאמר – מלבד ביום-טוב – רק על-ידי מי שחלם] תקפים ויש לדייק בהם בכל פעם שנושאים כפיים בפועל (כנהוג בארה"ק, אם בכל יום או בשבת, ובמנחת תענית-ציבור)⁷⁷.

* שיעור החומש היומי (חת"ת) מסתיים בפסוק "זה קרבן אחירע בן עינן" (ז, פג). (ראה בקריאת התורה של מחז, ש"ק).

* מנהג פשוט בקהילות ישראל להרבות באמירת תהילים בחג השבועות⁷⁸.

* היום יום השנה להסתלקות מורנו רבי ישראל בעש"ט נבג"מ זיע"א (תק"כ), ומנוחתו

68 'רשימות' חוברת קיד עמ' 26, היום יום ז' סיוון (וע"ש טו תשרי בסופו), ספר-המנהגים עמ' 42. אודות פרטי הנהגת הרבי בזה, ראה 'התקשרות' גיליון קמו עמ' 11. המתפלל במקום שאין מנגנים בשיאת-כפיים, אפ"כ יאמר הרבשי"ע לפני סיום ברכת הכוהנים (וע"ד מה שאנו אומרים 'ותשמרני...' באומרם תיבת 'שלום', ראה שו"ע אדמו"ר קחנח).

69 מקור הנוסח הוא בגמ' ברכות (נה, ב). לגירסתנו שם, סדר הדוגמאות שמביאים הוא: (א) מי מרה, (ב) מרים, (ג) חזקיהו, (ד) יריחו. ואילו ברי"ף, וכן בכל-בו ובטור או"ח קל הגירסא: (א) מי מרה, (ב) יריחו, (ג) מרים, (ד) נעמן, (ה) חזקיהו. וכן הנוסח בכל סידורי הספרדים. אבל בסידורי האשכנזים, כמו העיב"ץ ועבודת ישראל (בער), הוא כבסידור אדמו"ר: (א) חזקיהו, (ב) מרים, (ג) נעמן, (ד) מרה, (ה) יריחו. וצריך ליפוש מה המקור הראשון לגירסא זו. וכן צריך להבין הטעם לסדר העניינים, שהרי הן גירסת הרי"ף (אלישע ביריחו לפני מרים) והן גירסתנו (חזקיהו – הראשון, מי מרה – הרביעי) אינן מתאימות לסדר הזמנים בזה. וראה המובא והנסמן בזה בסידור רבינו הזקן עם ציונים והערות עמ' קנד הע' 318.

70 'רשימות', היום יום ו' המנהגים שם. בנטעי-גבריאל שם פרק פ ס"א כ' שנים הציבור יסיים אדיר במרום' עם סיום ברכת 'שים שלום' של השי"ץ, וצ"ע מקורו,

ובפרט לדין – שאם היו מקפידים על כך, היו הרבי שאר הציבור נושאים מכוסים בטלית עד אז, כפי ההוראה בנדון. 71 נטעי-גבריאל שם סכ"ט, לכי"ע.

72 שם סו"ס כט.

73 ראה אג"ק ח"ט עמ' צו.

74 שו"ע אדמו"ר שם סעיף כד.

75 ראה משנה-ברורה סי' קכח ס"ק ס. ואפשר לברכס רק בהוטטת-יד ותו-לא.

הרבי היה מברך כל כוהן: "יישר-כוח, כוהן!". הכוהנים נוהגים להשיב: "ברוכים תהיו".

76 וכפי הנפוץ בארה"ק, גם בין אישי – גם אמירת 'אדיר במרום' (ראה 'כפר חב"ד' גיליון 936 עמ' 98 וגיליון 943 עמ' 94).

77 דעת הרבי בזה ראה במכתב שבלקטי-סיונות כרך יח עמ' 448 (ישעיהו הלכה ומהנה או"ח ח"א ריש עה), בסי' הימלך במסיבין ח"א עמ' ס"בסג ולאחרונה ביהתקשרות גיליונות תרי"ד, תרס"ז (וראה דעתו בעניין ברכת שהחיינו בבית-מילה, שיער הלי' ומהנה ח"י"ד עמ' רעז), ובכלל הוא כדעת שו"ת מנחת-יצחק ח"ח סי' א"ב, אלא שבמקום שכבר נהגו לשאת כפיהם בשבת או אף בחול, אין לבטל זאת.

78 מורה באצבע את רכו (ושם 'גומרים סי' תהלים"), כף החיים סי' תצד ס"ק לד, 'ואצרי עמי' רצ.

לאחר שענו הכהנים 'מודים דרבנן' עם הציבור, יאמרו הבקשה 'יהי רצון... מעתה ועד עולם'⁵⁶, ויאריכו בה כדי שתסתיים יחד עם סיום ברכת מודים של הש"ץ, כדי שיענו הציבור 'אמן' על שתיהן (וגם הכהנים יענו 'אמן' על ברכת הש"ץ⁵⁷). ומסתבר שהם לא יענו אז 'ברוך הוא וברוך שמו'.

לאחר שסיים (כל⁵⁸) הציבור עניית 'אמן' על ברכת מודים, מתחיל הש"ץ בקול רגיל⁵⁹ "אלוקינו ואלוקי אבותינו, ברכנו... וכשמגיע ל'כוהנים' קורא בקול רם "כוהנים" והיא קריאה לכוהנים לברך, ואחר-כך מסיים⁶⁰ ואומר בקול רגיל "עם קדושך כאמור".

לאחר מכן, מחזירים הכהנים פניהם כלפי העם⁶¹, וכשפניהם לעם, קודם שישאו ויפרסו את כפיהם⁶², מברכים "אשר קדשנו... באהבה". אחר הברכה, קודם שמתחילים 'ברכה', מגביהים ידיהם כנגד כתפיהם, היד הימנית קצת למעלה מהשמאלית, ופורשים ידיהם, תוך כפיהם כנגד הקרקע ואחורי ידיהם כנגד

השמיים, ומחלקים אצבעותיהם ועושים "חמישה אווירים": בין כל שתי אצבעות אוויר אחד, ובין אצבע לאגודל, ובין שתייה, ובין אגודל ימין לשל שמאל, לקיים "מציץ מן החרכים"⁶³.

ואחר שענה ב"ה הציבור 'אמן' על ברכתם, מקריא להם הש"ץ 'ברכה'⁶⁴ עד גמירא.

הכוהנים מפנים את פניהם לשמאלם, לימינם ולאמצע, בכל אחת מהתיבות: "ברכה", "וישמרך", "אליך", "ויחונך", "אליך", "לך", "שלום"⁶⁵.

הש"ץ והכהנים מנגנים בניגון המיוחד של ברכת כהנים⁶⁶. אין מנגנים בשם ה'.

כשאמרים תיבת "ברכה" – המתברך⁶⁷ ראשו באמצע. ה' – מיסב ראשו לימינו. וישמרך – באמצע. יאר – לשמאלו. ה' – באמצע. פניו – לימינו. אליך – באמצע. ויחונך – לשמאלו. ישא – באמצע. ה' – לימינו. פניו – באמצע. אליך – לשמאלו. וישם – באמצע. לך – לימינו. שלום –

ביהקשרות' גיליון רדע עמ' 18.

62) שו"ע אדמוה"י סי' קכ סו"י יז, כיוון שנשיאת כפים היא מגוף המצוה (משאי"כ החזרת פנים, אף שמעכת – אינה מגוף המצוה), וברכת-המצוות צ"ל "עובר לעשייתך", ודלא כמובא בכ"ף החיים סי' קכ סוף ס"ק עז.

63) שם ס"כ.

64) בוהר-חדש פי' נשא (ף ג, טור א) וזכר סדר הסתכלות הש"ץ לכיוונים שונים כשמקריא לכוהנים, ונתק במי"א (קכז, ג) ובמשני"ב שם ח. אבל לא הובא בשו"ע אדמוה"י ובכ"ף החיים שם ובקצת-השולחן סי' כג). ובשו"ע-הזהר שם ס"ק ג העיר, שההוראה שבז"ח היא רק כשיש כוהנים המברכים. וצ"ע, שהרי המג"א הביא זאת באמירת הש"ץ 'אוי"א ברכנו כשאין כוהנים. בספר-המנהגים עמ' 12 נעתק סדר שונה, המתיר גם הוא לש"ץ ללא כוהנים, והרבי ציין ע"ז למ"א הני"ל ולאחרונים שם, ואכן הלך שם בעמ' 42 במנהגי נשיאת כפיים לא נזכר מזה מאומה. וכ"ז צריך ביאור.

65) ע"פ שו"ע אדמוה"י סי' קכ סני"ח.

66) שנסדר ע"י הימקלה"י של חסידי אדמו"ר האמצעי, ספר-הניגונים ניגון כז. ראה ביאורי עמ' רעז את שיחות כ"ק אדמו"ר מהור"י"צ בקשר אליו.

67) לכאורה, בלשון זו נכלל גם הש"ץ, שגם הוא מתברך מהכהנים.

לימוד התורה הוא באופן שהאדם מתאחד עם התורה להיות לאחדים – כן הוא גם למעלה, שרמ"ח פיקודין הם אברים דמלאכא בלבד, ואילו התורה היא כול"א חד עם הקב"ה, שבה נמצא עצמותו יתברך שלמעלה משורש

ו. על-פי זה יובן גם מאמר הוזהר הנ"ל (ס"א) שהיום אחד דחג השבועות פועל את העניין ד"ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ" – דלכאורה אינו מובן: עניין הריבוי שבשאר הימים טובים אינו

**יָדָד שְׁלֵא רָאָה אֶת אֲבִיו מִשָּׁךְ זָמַן, וּלְפָתַע מִבְּחִין
בְּאֲבִיו, תּוֹפֵס בּוֹ, מַחְבְּקוֹ וּמְנַשְׁקוֹ – לֹא בִשְׁבִיל תּוֹעֵלֶת
בְּלִשְׁהֵי שֶׁתִּצְמַח לּוֹ מִכָּךְ, אֲלֵא מִשּׁוֹם שֶׁחָפֵץ בְּאֵב עֲצָמוֹ**

ריבוי שמצד הפירוד חס ושלום, אלא ריבוי דקדושה. ובעומק יותר – לא רק ריבוי שמצד הכלים, אלא ריבוי שמצד האורות.

דהנה ידוע ומבואר²⁴ בעניין "יהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים"²⁵, שלמעלה האור הוא בריבוי והכלים הם במיעוט, וככל שנמשך למטה נעשה האור במיעוט והכלים בריבוי.

והמשל לזה, מרב שמשפיע שכל לתלמידו, שככל שהתלמיד הוא למטה יותר, צריכה להיות השפעת השכל בריבוי אותיות יותר.

והיינו, שבעניין השכל כפי שהוא לעצמו, מספיק גם מיעוט אותיות, ובפרט בבחינת החכמה שיהא ברמז בלבד. מה-שאיין-כן

ההשפעה לתלמיד צריכה להיות בריבוי דברים דווקא, וככל שהתלמיד הוא קטן יותר, צריכה להיות ההשפעה בריבוי דברים יותר, משלים והצעות כו'. וזוהו מובן, שלמטה יותר הכלים הם בריבוי, והאורות הם במיעוט.

ובנידון-ידידן, ריבוי הימים בשאר הימים-טובים אינו ריבוי שמצד הכלים, אלא ריבוי שמצד האורות – שהרי ידוע שבחג הפסח מאיר גילוי אור נעלה ביותר²⁶. ועל-דרך זה

ההשתלשלות.

ונמצא, שכאשר יהודי לומד תורה, אזי לוקח עצמותו יתברך – "אותי אתם לוקחים", ונעשה הייחוד של עצם הנפש עם עצמותו יתברך.

אמנם, כיוון שזהו בחינת העצמות כפי שנתלבש בחכמה דתורה, ובפרט כפי שהתורה ירדה למטה ונתלבשה בשכל אנושי – הרי העצמות הוא בהעלם?

והביאור בזה:

ידוע מאמר הבעש"ט²² "העצם כשאתה תופס בחלקו אתה תופס ככולו". ולכאורה אינו מובן הפירוש ד"תופס בחלקו", הרי כל עצם בלתי מתחלק?

והעניין בזה²³ – שהכוונה ב"תופס בחלקו" היא כאשר העצם הוא בהעלם, ואף-על-פי-כן הרי זה באופן "תופס ככולו", שזהו אותו העצם, כיוון שבהעצם אין נפקא-מינה בין העלם לגילוי.

וזהו שעל-ידי לימוד התורה מתאחד עצם הנפש עם עצמות ומהות אין-סוף ברוך-הוא, באופן שישראל אורייתא וקוב"ה כולא חד.

(ד.א.) ועוד.

22) ראה כתר- שם-טוב (הוצאת תשנ"ט)

בהוספות סרכ"ז. וש"נ.

23) ראה סד"ה קרוב ה' שנאמר בהתוועדות

(לעיל עמ' 33).

24) ראה ביאור"ו לארהאמ"צ חיי שרה קלא"ר.

25) תו"ח שם קנו"ב. ועוד. הנסמן בלקו"ש חל"א עמ' 155

הערה 47.

25) ר"פ חיי-שרה.

26) חסר קצת (הפז"ף).

בחג הסוכות שמספר הימים שבו גדול יותר ממספר ימי חג הפסח – שמונה ימים (שהרי אף-על-פי ששמיני-עצרת הוא רגל בפני עצמו)²⁷, מכל-מקום, נקרא בשם "שמיני", שמיני לראשון, והיתרון במספר הימים אינו מצד הכלים אלא מצד האורות – כידוע מעלת האור דשמיני-עצרת, וכפירוש המגיד²⁸ ש"שמיני" הוא מלשון שומן, היינו, שיש בו השמנונית של כל האורות שבכל חודש תשרי.

כשיש לו רגע פנוי – אין הוא חושב על התועלת שתצמח לו מהלימוד, אלא הוא תופס בתורה עצמה, כיוון ש"אורייתא וקודשא-בריך-הוא כולא חד"!

ועל-פי זה אינו מובן: מדוע חג השבועות הוא יום אחד בלבד? ז. אך העניין הוא – שכל עניין הריבוי ומיעוט שייך רק בבחינת אורות וגילויים, שבזה שייך לומר מיעוט אורות וריבוי אורות, אבל בנוגע להעצמות שהוא בתכלית הפשיטות, לא שייך עניין הריבוי, שכן, גם הריבוי היותר מופלג הוא עדיין בבחינת גבול, וכידוע שגם אור הבלי גבול יש בו איזה הגבלה, מה-שאינ-כן עצמותו יתברך הוא בבחינת אחדות הפשוטה. וכיוון שעניין התורה הוא המשכת העצמות שהוא בתכלית הפשיטות, לכן חג השבועות הוא יום אחד. ונמצא, שחג השבועות הוא יום אחד לא מצד עניין של הגבלה – שהרי אדרבה: שלילת ההגבלה היא בתורה יותר מאשר במצוות, שהרי²⁹ המצוות מוגבלות בזמן ובמקום, וגם

(30) ראה הל' ת"ת לאדה"ז פ"ג ח"ג ואילך.
 (31) ראה שו"ע אדה"ז או"ח רספ"ה. וש"נ.
 (32) קידושין לג, א. וש"נ.
 (33) ראה כתרי-שם-טוב (הוצאת תשנ"ט) בהוספת סקני"ה ואילך. וש"נ.
 (34) נוטה תפלת "אלוקי נצור" (ברכות ז, א).

ופנוי אל ספר-התורה³⁹.

מניחים את הספר השני על הבימה ליד הראשון⁴⁰, ואומרים ציצי-קדיש. הגבהה וגלילה. בספר השני קוראים למפטיר "וביום הביכורים", ומפטירים במרכבה דחזקאל⁴¹. מעלים גדול וחכם למפטיר. ויש נוהגים שגם הקורא הפטרה זו בלחש עם המפטיר קורא אותה בעמידה, מפני כבודה⁴².

בארה"ק, לאחר ברכות ההפטרה – הזכרת נשמות⁴³.

מי שהוריו בחיים, יוצא מבית-הכנסת בזמן הזכרת נשמות⁴⁴. אבל (רח"ל) בשנה הראשונה למות אביו או אימו, נשאר בבית-הכנסת אך אינו מזכיר נשמות⁴⁵.

רבותינו נשיאנו דייקו לאחוזו בעץ החיים של הספר-תורה בעת אמירת "יזכור"⁴⁶.

בהזכרת נשמות אומרים: "בן/בת פלונית"⁴⁷. לאחר הזכרת נשמות אומרים 'אב הרחמים'. גם מי שאינו מזכיר נשמות, אומר 'אב הרחמים'⁴⁸. אשרי, יהללו, ציצי-קדיש.

תפילת מוסף:

* בפיסקה "ומנחתם ונסכיהם" אומרים (במקום "ושעיר לכפר") "ושני שעירים לכפר"⁴⁹.

* בפיסקה "אלוקינו... מלך רחמן" צריך לומר כפי שנתקן בשנים האחרונות בסידור 'תהילת ה'" על-פי סידורי חב"ד הישנים: לנויהם (ל' בשבא נ' בקמץ) (ולא ככרוב הסידורים, וכפי שהיה בעבר גם בסידור 'תהילת ה': (ל' בחיריק)⁵⁰.

נשיאת כפיים: הכול מכסים את פניהם בטלית, וגם את הילדים מכניסים תחת הטלית. גם ידי הכוהנים מכוסות בטלית⁵¹.

כוהן קטן שהגיע לחינוך (ואפילו מגיל שש⁵²), נושא את כפיו בברכה עם כוהנים גדולים כדי להתחנך במצוות⁵³.

לכתחילה יעקור כל כוהן ממקומו כשמתחיל הש"ץ רצה'. אם לא עקר רגליו קודם שסיים הש"ץ "המחזיר שכינתו לציון", שוב אינו עולה⁵⁴, וייצא מבית-הכנסת עד סיום ברכת כוהנים⁵⁵.

(48) כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ, 'אוצר' ניסן-סיוון עמ' רכ. והוראת הרבי שכן נכון לנהוג – 'המלך במסיביו ח"ב עמ' נח"ט.
 (49) שער עם שתי-הלחם ושעיר לחובת היום – שער הכולל פ"מ סט"ו. קובץ 'גדיל תורה' ברוקלין, גיליון יב.
 (50) וכן הוא בכל סידורי אשכנז הישנים שלא שלטה בהם יד המדקדקים.
 (51) היום-יום, טו בשתי. לקוטי-דיבורים ח"א עמ' 58. 'יצנית הלכה למעשה' פ"יב סכ"ז"כ וש"י.
 הרבי היה מכסה את פניו הקי בטלית רק לאחר קריאת השי"ץ 'כוהנים' (כיוון שרק אז חלה על הישראלים המצווה לכוון את ליבם לקבל הברכה (כפר חב"ד) גיליון 618 בשם קונטרס 'מלך ביופיו').
 (52) סיפר הרב ר' אשר-לעמיל שי הכהן [בן קהילת חב"ד, ביתר עילית], שהרבי שאלו מדוע לא הביא את בנו בן השש לנשיאת-כפיים (תשורה) לנישואי רוט-דרוק, כיט תשרי תשס"ב עמ' 151). וכן בנטעי-גבריאל יו"ט ח"ב, הל' ניכ פרק טב ס"ו.
 (53) שו"ע אדמו"ר ס"י קכח סמ"ט.
 (54) סידור אדמו"ר.
 (55) שו"ע אדמו"ר ס"י קכח ס"ג וי"ה.

ויברך כל הברכות: "על נטילת ידיים"²⁶; "אשר יצר"²⁷; "אלוקי נשמה"²⁶; הברכות הקצרות, "המעביר שינה" ו"ברכת התורה"²⁸.

טוב שיישן מעט, כדי שיוכל להתפלל בכוונה²⁹.

שחרית: בכית-המדור של רבותינו נשיאינו התחילה התפילה בשעה הרגילה בכל שבת ויום-טוב³⁰.

הלל שלם³¹, קדיש תתקבל. שיר-שלי-יום ליום שיש, הושיענו, קדיש יתום.

מתקנת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו: כל בני

ישראל, גם הקטנים-קטנים/ות (מבן חודש ומעלה, ואף לפני כן)³² יהיו בבית-הכנסת (לכל הפחות) בעת קריאת עשרת הדיברות³³.

מוציאים שני ספרי תורה. י"ג מידות – פעם אחת³⁴. "ריבוננו של עולם", "ברוך שמיא"³⁵.

אין קוראים מגילת רות³⁶, ואין אומרים 'אקדמות'³⁷.

בספר הראשון קוראים בפרשת יתרו מ"בחודש השלישי" עד סוף הפרשה. את עשרת-הדיברות קוראים ב'טעם העליון'³⁸. בשעת קריאת-עשרת הדיברות – עומד הקהל,

לקטנים (ביתר): "ובזמא לא יבלבלו הילדים לקריאת התורה, ואדרבה – הם עוד יחזקו את יראת ה' ויראת התורה".

33 לקוטי-שיחות כרך כח עמ' 315. הטעם כמובא בלקויש (כג, עמ' 254) מפסיקתא דרי"כ, שקריאת עשרת-הדברות היא בדוגמת יום מתן-תורה, ולכן יש לכנס את ילדי ישראל לשמיעתה אז. והרי ברור שהכוונה דווקא לקריאתה בציבור תקנת חז"ל.

על-כן, בתי-חבי"ד רבים מארגנים מניין מיוחד לקריאת התורה בשעה הנוחה לילדים, ובו שישה אנשים שלא שמעו עדיין את הקריאה, ואח"כ אמירת הפסוקים, דברי התעוררות, ומחלקים פרסים וכו'. בדבר עריכת הגרלות (עי' משני"ב סו"ס שכב, שיש כהלכתה טז,מז), עדיף לחלק בחג כרטיסים ממוספרים עם **דברי-תורה**, לארגן הגרלה באיסור-חג, ואז גם להעניק בפועל את כל הפרסים (גם כאלה שהם מוקצה) לזוכים.

34 מסתבר שגם המתפלל בביכ"י שלפי הנוסח שלהם אומרים זאת גי"פ, אי"צ לומר זאת עמהם (ראה תהילה-לדוד סי' סו ס"ק ז, ושו"ת אגרות-משא או"ח ח"ג סי' פט).

35 סידור אדמוה"י.

36 פסקי הסידור אות קסו. ואכן מנהג זה אינו נהוג כלל אצל חסידי חב"ד, אף שהובא בשו"ע אדמוה"י (סי' תצ סי"ז, תצד סי"ג) – 'המלך במסיביו ח"א עמ' קע"א. רצו. וראה 'אוצרי עמ' רטו.

37 זו ההוראה **לרבים ולזויות** [כלשון הרבי על סי' המנהגים, 'מאוצר המלך' ח"א עמ' 362] – ספר-המנהגים שם, לקוטי-שיחות ח"ג עמ' 231, והטעם – ראה בתורת מנחם – התועדותיו; תשי"ז ח"ג (כ) עמ' 46. אף שהובא הפיט בשו"ע אדמוה"י (סי' תצד סי"ז, וראה שער הכולל פ"מ סי"ז), ואף שהרבי בעצמו נהג לומר זאת, כמנהג אביו הרב לוי-יצחק (המלך במסיביו ח"א עמ' קע"א) לפני התחלת הקריאה, ובהמשך בין גברא לגברא ('אוצרי עמ' רסג), ואף שהכל ראו זאת – אין ללמוד מזה, ראה 'התועדותיו' תשי"ז ח"א (יח) עמ' 106.

38 לוח כולל-חב"ד, משו"ע אדמוה"י סי' תצד סי"א.

שנעשה בבחינת נקודה דווקא, אלא, שעניינה של נקודה זו אינו מיעוט האור, אלא אדרבה, בדוגמת האור הכלול בהמאור, שאינו באופן של התפשטות, אלא בבחינת נקודה, ואף-על-פי-כן הרי זה אור נעלה יותר באין ערוך מהאור המתפשט, וכאשר מתגלה אור זה – שמתגלה כמו שהוא בעצמותו, שנמשך העצם עצמו – אין בזה הגבלות כלל.

וכאשר יהודי לומד תורה ומתאחד עם העצמות, הרי, ההתאחדות עם העצמות היא לא רק בנוגע לנפשו האלוקית, אלא גם בנוגע לנפשו הבהמית, גופו וחלקו בעולם, שהרי מצד העצמות אין הגבלות, שביכולתו לבוא בכל מקום, וכמו שכתוב בזוהר שזוהו עניין "ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ", היינו, שהכוונה דמתן-תורה היא להמשיך בעניינים הארציים העניין ד"אחד"³⁵.

ח. איתא בגמרא³⁶: "רוד מת בעצרת". והנה, מצינו שרוד אמר "זמירות היו לי חוקך בבית מגורי"³⁷, שבהיותו במיצר ורוחק, "כשהייתי בורח מפני אויבי ואגור מפניהם"³⁸, הרחק מעיר ציון, ועד ש"גרשוני היום מהסתפח בנחלת הוי"³⁹ – "הייתי משתעשע בחוקך והיו לי לזמירות לשעשעני"³⁸. ואף-על-פי-כן,

נענש על כך שקרא לתורה בשם "זמירות"⁴⁰, כיוון שעניין התורה הוא למעלה מזה, שהוא עניין שעשועי המלך בעצמותו שלמעלה מגדר העולמות לגמרי⁴¹.

ומכאן הוראה לכל אחד ואחד מישראל – שגם כאשר מתבונן במעמדו ומצבו, ומוצא שהוא עומד במצב תחתון ביותר, עד לאופן ד"גרשוני מהסתפח בנחלת הוי"⁴¹, אזי העצה לזה היא – התורה, והיינו לפי שהתורה היא בהעצמות, שבוה אין הגבלות, ולכן שייכת היא לכל אחד ואחד מישראל בכל מצב שיהיה; והתורה גופא תוציא אותו ("עס וועט אים ארויסשלעפן") ממצבו.

ועניין זה הוא במיוחד בפנימיות התורה – שבה העצמות הוא בגילוי.

וזהו הטעם שרבותינו נשיאינו השקיעו שימת-לב ביותר בהפצת פנימיות התורה, גם לאלו שחסר אצלם עדיין בקיום מצוות מעשיות – כי, עצמיות התורה היא למעלה משורש המצוות (כנ"ל), והתורה נמצאת בכל המקומות בהשוואה, ולכן, מבלי הבט על מעמדו ומצבו, הרי זה יפעל עליו כו"⁴².

(קטעים מהתועדות יוס ב' דחג השבועות ה'תשח"י. תורת מנחם חלק שלישי (כג) עמ' 34-39 – יצא לאור על-ידי ועד הנחות בלה"ק)

39 שמואל-א כו,ט.

40 סוטה שם.

41 ראה תניא קו"א ד"ה דוד זמירות (קסב, ואילך).

42 הובא בתוד"ה אף עצרת (חגיגה יז,א).

37 תהילים קיט,ג.

38 חסר אריכות הרברים בעניין זה (המו"ח).

40 ריש ע"ב. ובכ"מ.

35 ראה תניא אגה"ק רס"ט. תו"א וישב כז, סע"ד. ובכ"מ.

36 ירושלמי (ביצה פ"ב ה"ד. חגיגה פ"ב ה"ג) הובא בתוד"ה אף עצרת (חגיגה יז,א).

37 תהילים קיט,ג.

38 פש"י סוטה לה,א (ד"ה זמירות).

"על-פי ההשגחה העליונה"

הבעש"ט וצדיקים נוספים נהגו לפתוח ספר קודש, ובהתאם למה שהופיע מול עיניהם היו משיבים ומורים כיצד לנהוג □ איזה ספר פתח הרבי הקודם בזמן מאסרו, וכיצד ידע רבי לוי-יצחק מברדיצ'ב על גאולתו הצפויה של אדמו"ר הזקן? □ רשימה ראשונה

מאת הרב מרדכי-מנשה לאופר

"כשרואים עניין בעולם (ועל-אחת-כמה" וכמה עניין הקשור עם תורה ומצוות הדורש תיקון – יש להתבונן בהעניין כפי שהוא בתורה, ועל-ידי זה מוצאים את הדרך והאופן לתקן את העניין כפי שהוא בעולם-הזה הגשמי" – דברים אלו, שנאמרו בהתועודות י"ט בכסלו תשט"ו ('התועודות' כרך יג, עמ' 146) היו הקדמה לדברים דלהלן:

וזהו שמצינו בחסיפורים אודות הבעל-שם-טוב, ועל-דרך-זה בצדיקים בדורות שלאחריו, שכאשר היו שואלים אצלם בענייני העולם (בנוגע להאדם עצמו, בענייני מסחרו, וכיוצא-בזה), היו פותחים ספר של תורה, מעיינים בו, ובהתאם לכך היו משיבים ומורים מה לעשות.

וכמו כן בנוגע להמנהג לשאול לינוקא (שאינו יודע דבר) "פסוק לי פסוק", ולהפיק הוראה מפסוק זה בנוגע לענייני העולם-הזה הגשמי (וכבר נתבאר [=בפוסקים] ההיתר שבדבר, שאין בזה משום "לא תנחשו" (ראה במקומות שנסמנו בליקוטי-שיחות, כרך כא, עמ' 206 בהערות)).

והעניין בזה – שאין לך עניין בעולם שאינו נמצא בתורה, ולכן ניתן למצוא בתורה הוראה בנוגע לכל עניין ועניין...

רמז לגאולת הרבי בספר שמואל

בספר-השיחות תרפ"ז (משיחת שבת פרשת

היכן רשם כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ את הדברים? הנה דברים שסיפר כ"ק אדמו"ר נשיא-דורנו במלאת ארבעים שנה למאורע (שבת-קודש פרשת פנחס תשכ"ז – שיחות-קודש תשכ"ז, כרך ב, עמ' 298):

וכידוע ש"כ מ"ח אדמו"ר רשם פסוק זה – "אז נשבעו אנשי דוד לו לאמור לא תצא עוד אתנו למלחמה ולא תכבה את נר ישראל" (שמואל – ב כא, יז) – בעפרון או בעט, בספר התהילים שלו (הכוונה לא בגוף ספר התהילים, אלא בעמוד שאחרי הכריכה. וכל זה בקשר ובשייכות להמאסר והגאולה שלו).

גאולת רבנו הזקן מן התורה, מניין?

גם בקשר למאסרו של כ"ק אדמו"ר הזקן מסופר בספר 'בית רבי' ש"ע שולחן הרה"ק – ר' לוי יצחק מברדיצ'ב – היה מונח חומש, ופתחו הרב, ונפתח לו בפרשת מקץ (מבא,

רשב"י: "אנן בחביבותא תליא מילתא, דכתיב...". והוא רק שני פסוקים. "וצריך להיות כבוהר: אנן בחביבותא תליא מילתא, דכתיב: 'ואהבת את ה' אלוקיך', וכתוב: 'מאהבת ה' אתכם', וכתוב 'אהבתי אתכם אמר ה'".

אמירת ה'תיקון' צריכה להיות באופן הראוי, "באימה וביראה", כאילו מקבלה עתה מהר סיני; ה"אימה ויראה" אינם נעשים על-ידי תנועות חיצוניות בנענועים אנה ואנה, אלא על-ידי רגש הלב הנובע מהבנת השכל, שברגע זה ממש "הקב"ה קורא ושונה כנגדו"²².

באשמורת הבוקר, מעט לפני עלות-השחר, נוהגים לטבול במקווה ארבע טבילות²³.

לאחר מכן, כשעלה השחר בוודאות, יש לברך ברכת התורה²⁴. ייצא לצרכיו וייתול ידיו שלוש פעמים על כל יד (אבל לא לסירוגין), עם כל ההקפדות כדין נטילת-ידיים לסעודה²⁵,

עד לאחר מכן (אפילו כל הלילה²⁶), אלא שלא הבחינו בכך. בלילות שלא היה קורא קריאת-שמע שעל-המיטה – כנ"ל – היה מדבר לפעמים בעניין קריאת-שמע, ולפעמים בפירוש המילות דקריאת-שמע".

תיקונים לנוסח ה'תיקון ליל שבועות'²⁷:

"(א) ככל הדפוסים שראיתי²⁸, הסיום דספר יצירה הוא: '...נאמנת בפנים... אחד בפה ואחד בלב'.

"ואינו נכון. כי (נוסף לזה שחסר סיום בדבר טוב, הרי) נוסח זה אינו מובן כלל. וצריך להיות, כמו שהוא בכמה וכמה הוצאות דספר יצירה הנדפס כספר בפני-עצמו: "...נאמנת.

ג' רעות לָשׁוֹן: דיבור רע, והמְלָשׁוֹן, והמדבר אחד בפה ואחד בלב. ג' טובות לָשׁוֹן: שתקה, ושמירת הלשון, ודיבור אמת'.

"(ב) ומעניין לעניין: ב'תיקון' שנדפס בסלאוויטא²⁹ (ועוד) בהעתקת מאמרו של

19) לקוטי-שיחות כרך כד עמ' 315, בשינויים קלים. 20) בהוצאת 'ירדלהיים' (דפוס-צילום שלה בהוצאת 'אשכול' ירושלים תשל"ה עמ' 158) נתקנו שתי טעויות אלו כבפנים.

21) בהוצאת 'היכל מנחם', ירושלים תשס"ד, עם 'היאור', השתמשו בדפוס ויטאמיר, שכלל הידוע בו השתמש הרבי בליל שבועות ובליל הושענא רבא, וכמוכן הכניסו בו את התיקונים של הרבי (ועוד תיקונים).

22) 'יאורי' שם, משיחת שי"פ במדבר תשמ"ח (ראה 'התועודות' ח"ג עמ' 404).

23) עשר-הכוונות, מובא בכף-החיים סי' תצד ס"ק ז, ובתיקון. ולכאורה עדיף לטבול קודם עלות-השחר לדעת הגר"ח נאה ז"ל, שהוא בשעה 3:01 כיום (שעון-קיץ) באזור המרכז.

במנהגי סטולין-קארלין (קובץ 'בית אהרון וישראל' גיליון נפ עמ' קיג, גם בסידור 'בית אהרון וישראל') שיקודם התפילה טבל שנית' – כנראה כשישן ביתיים, וכן נהגו רבים מאנשי. וראה המובא בהתקשרות גיליון רעו עמ' 18. ולהעיר מהמובא מסי' חלק-ב'חיים (צחב), להגרי"ח פאלאני, שנהג בעניינים שעי"פ סוד, ש'לאחר שחזר ממקווה טהרה, שכב לנוח כדי שלא להיכנס לשבת כשהוא עייף, ובקומו משנתו אמר תפילה מיוחדת כו"י. וצ"ב אם לדין יש הוראה או מנהג ברור בכיוונו.

24) בס' 'מנהג ישראל תורה' (סי' מז ס"ק א) העיר מהנהוג [אגב: אף בהתועודות וכי' של הרבי עצמו] שאין מפסיקין מדברי תורה גם כשעלה השחר [ודלא כפי שכתבנו כאן

בעבר, וכ"כ בס' שבח-המועדים פני"ז ס"ד, לאסור את המשך הלימוד עד לברכת התורה]. ומבא משו"ת מהרש"ג (ח"א סי' סב) שלדעת ר"ת שתיקנו לברך על התורה בכל יום, ה"ז כברכות-השחר ואין איסור לימוד (בכלל) קודם שמברך. והעיר, שמלשון סידור אדמו"ה לפני ברכת התורה, שם (בניגוד לטושי"ע מו"ט ושו"ע רבנו שם ס"ח וסי' מז שלא נזכר בהם איסור) נקט איסור זה על הישן, אין הכרח שהאיסור חל גם על הניעור בלילה, שמברך אז רק "כמו כל ברכות השחר", עיי"ש. (ראה גם 'המלך במסיבוי ח"א עמ' קע"ג, שסיפרו לרבי שבליובאוויטש הפסיקו את היחורה' בליל שבועות כדי לומר ברכות-השחר, ושאל הרבי האם היתה זו הוראת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב, וענו בשלילה).

25) ראה פסקי הסידור סי' כ, על משי"כ בסידור אדמו"ה" שאין במצב זה רוח רעה, וצריך ליטול ידיו רק פעם אחת לתפילה (ועי"פ כי שם – שאי"ז כלי ולא כוח נותן, אלא כמו לתפילת מנחה) ולא יברך. אבל לפי הוראת הרבי (שבהערה הבאה) לברך ענט"ק, בדעת הבי"ח סי' ד ד"ה וידקדק [בטור השלם – ד"ה ולי נראה, הובאה בשו"ע רבנו מהדו"ק שם סו"ס יג] משום דלא פלוג רבנן, הדר דינא שיש להיזהר בזה כמו בנטי"י לסעודה, כמ"ש בסידור אדמו"ה" (נדפס בהוספות לטושי"ע ח"א עמ' 305), וראה ספר-המנהגים עמ' 1 ושי"י. בסידור (משא"כ בשו"ע מהדו"ק סי' ד ס"ד) לא הביא אדמו"ה" כלל דעה או צד-ספק שרוח רעה שורה על הניעור בלילה, ומסתבר שגם לפי הוראת הרבי לא היה צריך ליטול לסירוגין משום רוח רעה (וראה בס' שו"ע

סעודתו אם ידו משגת [ויש לדון במי שקשה לו לשותת יין, אם חייב בזה. וביין שמחה לא נזכר "אם ידו משגת" ואולי חייב שם], וירבה כבשר ויין ומגדנות כפי יכולתו"¹⁰.
[למנהג נשיאינו בקריאת שמו"ת, יש לקרוא הערב עלייה אחת או שתיים מפרשת נשא].

תיקון ליל שבועות:

מנהג ישראל להישאר ערים כל הלילה¹¹ בליל שבועות¹². רובם נהגו, וכן מנהגנו, לומר 'תיקון' כנדפס (אך אין [מכוונים הכוונות, ואין] אומרים את התפילות והקרישים שנרפסו בו)¹³. מי שלא הספיק לסיימו בלילה, יסיימו

מעצם ענין הקידוש ודי כוסות, כיוון שימשמח אלוקים ואנשים" (ראה שו"ע אדמו"ר קפב סי"ב), ולכן לא הקשו ע"י שם מדין "אין עושין מצוות חבילות חבילות".
10) שו"ע אדמו"ר סי' תקכ"ט סי"ד, ועיי"ש ובקו"א ר"ס רמב. השיעור לכאורה רביעית, ואם שתי כ"פ ביממה יצא גם ידו שמחה כני"ל. אבל אם יצא י"ח שמחה בין הקידוש כני"ל, עדיין חייב לשותת בסעודה היום ומחר. וראה בענין זה בהתקשרות גיליון תקל"ט עמ' 16, ושי"י.
11) בנטעי' גבריאל (ה' חג השבועות, פט"ז הע' ד) הביא, שאחר עלות השחר מותר לישון עד התפילה. והעירני הרב יעקב שי סנאוי מקריית-גת: מנהג זה בא לתקן את שנתם של ישראל בלילה שלפני מ"ת. לפרקי דר"א (פמ"א) ישנו עד שתי שעות ביום, ולמדרש-רבה (הששיר פ"א י"ב), שהובא כמקור במג"א ר"ס תצד) ישנו (רק) כל הלילה. בלקו"ט שיחות (ח"ד עמ' 1025. בלה"ק ח"ד עמ' 6, שערי-המועדים – חג השבועות סי' ע"ג) נאמר שהקב"ה בא לעוררם לפנות בוקר, וכנראה זהו ע"פ האומר במדרש שם שהקב"ה הקדים, ולשון הפסוק שהקולות והברקים החלו "בהיות הבוקר" (שמות יט, טו); אמנם הגבלת העם "לשלושת ימים" קשורה בדעות (שבת פו, א"ב, הובאו במג"א עמ' ב"י לטור וי"ד סי' קצו סי"א"ב) עד אחרי כמה עונות טמאה הפולטת, שלוש או שש עונות, ועונות בדינים אלו הם מורחה עד שקיעה ולהיפך (ראה כרתי ופלתי, שו"ע אדמו"ר [אחרונים סי' ע"ג] וא"כ סוף היעוה"ג של ליל שבועות הוא רק בורחת השמש, וא"כ לכאורה צריך להישאר וללמוד תורה עד הַגַּן החמה;
12) שו"ע אדמו"ר סי' תצד סי"ג, ע"פ המ"א שם, ומקורו מזהר פי' אמור (צח, א), הנאמר גם בתיקון' עצמו, שיחסידים הראשונים לא היו ישנים בלילה זה, והיו עמלים בתורה". וראה התוועדויות' תשי"ח עמ' 133.
ראה ב'אוצר מנהגי חב"ד' (הנדפס עם התיקון') עמ' רנ ואילך, הוראות אודות אמירת התיקון' דוקא (בס' 'מנהג ישראל תורה' ח"ב עמ' שם מביא מהחיד"א וכו' שיש ללמוד דוקא בסדר זה, ולא כחך יעקב שם, עיי"ש. ומהרה"ח

זמן, ולכל לראש – פרשת השבוע, ועל-דרך זה בנוגע לשאר השיעורים בתורה שלומדים בהשגחה פרטית – בזמן הזה, אפילו שיעורי התורה של כל יחיד ויחיד בפני עצמו, ועל-אחת-כמה זכמה שיעורי התורה השווים לכל נפש, שיעורים שנקבעו על ידי נשיא הדור, ונתפסו בתפוצות ישראל ונעשו שיעור קבוע אצל כל אחד ואחד מישראל, שאז, ישנם ב' המעלות ד"זה א"ל"י" (שיעור שלו) ו"אלוקי אבי" (ציווי והוראת נשיא הדור) גם יחד.

ומה מובן גם שכאשר רב או דרשן כ"י צריך לדרוש בבית-הכנסת, בהתוועדות וכו', ומחפש מה לדרוש – הרי, נוסף על הדרשה מענייני דיומא, צריך לחפש ולמצוא גם בשיעורי התורה השייכים ליום זה, מכיוון שיש בהם הוראה ולימוד השייכים במיוחד לזמן זה.

הרבי הטעים ואמר:

ויש להוסיף שמצינו מקור להנהגה זו – לחפש בתורה הוראה לידע איך להתנהג בפועל – בסיפורי חז"ל אודות תנאים ואמוראים שפגשו תינוק (ינוקא) ואמרו לו "פסוק לי פסוק" (מה למד היום ב"חדר"), ועל-פ"י זה החליטו כיצד להתנהג בפועל. היינו, ששמיעת הפסוק שלמד תינוק שפגשו ביום זה, היתה עבורם לימוד והוראה – בהשגחה פרטית [ולכן שאלו לתינוק דוקא, שמכיוון שאינו מערב שכלו כו', ניכר אצלו העניין דהשגחה פרטית בגילוי יותר] בנוגע להנהגה בפועל.

וכידוע המנהג דכמה וכמה מישראל, הן גדולי ישראל, והן אנשים פשוטים, וכן נשים – שלפני עשיית פעולה מסויימת, פותחים ספר קדוש, ומסתכלים במקום שנפתח הספר ונפל מבט-העין לראשונה (שלא במכוון, שהרי רצו לראות היכן ייפתח על-פי ההשגחה העליונה), ועל-פי זה החליטו בנוגע לפועל, ולדוגמה: כשנפתח שתיה הצלחה רבה בדבר שעומדים לעשות, או שהבינו על-פי הסימן שיש להימנע מעשיית הדבר, או לדחותו לאחר זמן וכיוצא בזה.

ולהעיר גם מהסיפורים בתנ"ך אודות עשיית סימנים וכו' ולדוגמה: אליעזר עבד אברהם שעשה סימנים בנוגע לשידוך של יצחק ורבקה, הסימנים דיונתו וכיוצא בזה.

בפסוק 'יורא יעקב כי יש שבר במצרים'. ויאמר הרב: 'יש שבר – ראשי תיבות שניאור בן רבקה"'.
לא כל הרוצה ליטול...

בשיחת י"ט בכסלו תש"ו ('תורת-מנחם התוועדויות' כרך יג, עמ' 146) סייג הרבי את הדברים והוסיף:

אלא שבשביל זה [=למצוא בתורה הוראה בנוגע לכל עניין ועניין] צריכים יהודי כזה שכל ענייניו מתנהגים בהתאם להנהגה מלמעלה, שאז בטוח הוא שהפסוק שנזדמן לו הוא הוראה מלמעלה מה עליו לעשות בשעה זו, וכיצד צריך להתנהג בעניין פלוני.

פסוק לי פסוק

אך בהודמנויות נוספות אנו מוצאים את הרבי מציין את המנהג גם של אנשים פשוטים, ואף של נשים (ולא רק של גדולי ישראל). הנה הדברים במילואם, שנאמרו אגב עניין חשוב אחר (שבת-קודש פרשת נח, ד' במרחשוון תשמ"ט – 'תורת-מנחם – התוועדויות' תשמ"ט, כרך א, עמ' 310-309). זה היה כשהרבי ביקש להסביר את הנהגתו-הוא לקשר כל דבר עם שיעורי התורה היומיים, "נהוג גם לבאר עניין, לימוד והוראה וכו', בשיעור היומי". כאן עשה הרבי אתחנתא ברצף הדברים ואמר:

ובהקדים – בנוגע להשתדלות למצוא לימוד והוראה בשיעור היומי ברמב"ם (וכיו"ב), שמוכן וגם פשוט שאין הכוונה להראות "קונצ'ן..." שיכולים למצוא קשר ושייכות לעניינא דיומא כו', אלא, מפני שלאמיתתו של דבר על-פי תורה, יש לימוד והוראה בשיעורי התורה השייכים ליום זה, ולכן, יש צורך לחפש ולמצוא הלימוד וההוראה, והעיקר – שתבוא בהנהגה בפועל ממש.

וכמוזכר כמה-פעמים הפתגם של רבנו הזקן שיצריכים לחיות עם הזמן", היינו, לחיות עם ענייני התורה – "חיינו ואורך ימינו" – שלומדים באותו

חג השבועות

כי טוב סחרה

כ"ק אדמו"ר הרי"צ אומר: אנו מברכים בכל יום "וציוונו לעסוק בתורה". עסק – הוא מלשון משא ומתן. כאשר שני יהודים נפגשים, אם אין להם ספר ללמוד בו, לפחות ידברו ברברי תורה ששמעו או שחידשו, וזה יהיה עסק טוב עבורם; שכן בכך ירויחו שלא יבואו לדבר לשון-הרע או דברים בטלים...

(רשימות דברים ח"ד עמ' רכג)

לאפות את התורה

התורה ניתנה כאש שחורה על-גבי אש לבנה. אש שחורה – היא האש המסותרת והנעלמת בליבו של כל אחד ואחד מישראל, באהבה ותשוקה לדבקה בו יתברך. באהבה זו, אשר רשפיה כרשפי אש שלהבת י"ה, שמתלהבת ובווערת תמיד באהבתו יתברך – יוכל האדם 'לאפות' את ה'לחם' של התורה. וכשיאפה את התורה בשלהבת זו – יוכלעו דברי התורה במעיו ויהיו לאחדים עמו.

(לקוטי-תורה בחוקותי מח,ג)

ממה פחד משה?

נאמר במדרש, שבשעה שאמר משה רבינו לישראל שהקב"ה ייתן להם את התורה, היו בשמחה רבה, ואילו הוא עצמו היה מלא פחד. ממה פחד משה רבנו?
משה רבינו חשש שלא יתמצא בו אותה קבלת-עול לקבלת-התורה כפי שיש לאיש הפשוט.

(ספר-השיחות תשי"ב עמ' 119)

המשכת אור אין-סוף

ירוע שכל הנשמות שהיו עתידות להתלבש בגוף, עד סוף כל הדורות – כולן היו במעמד הר סיני לקבל את התורה. ויש להבין, מה תועיל קבלה זו, והלאו אין אדם מקנה דבר שלא ברשותו, ושמה יהיה הגוף מונע ומעכב?

אלא העניין הוא, שבשעת מתן-תורה ניתנו הכוח וההכנה בישראל, להיות מקבלים את התורה; דהיינו, להמשיך גילוי אור אין-סוף ברוך-הוא בעסק התורה והמצווה (שהרי עכ"ם שעוסק בתורה או לובש טלית, אינו ממשיך כלום, ורק ישראל זכו לזה בהר סיני). נמצא שגם הנשמות, כפי שעדיין לא נתלבשו בגופים, היו זקוקות לכוח זה ולהכנה זו.

(תורה-אור יתרו ע,ד)

הלכות ומנהגי חב"ד

מאת הרב יוסף-שמחה גינזבורג

יום חמישי

ה' בסיוון – ערב חג השבועות

עירוב תבשילין: יש להודיע ולפרסם בבתי-הכנסת וכו' שחייבים לעשות היום "עירוב תבשילין". סדר העירוב נדפס בסידור 'תהילת ה'" (פרטים נוספים נדפסו ב'התקשרות' בגיליון הקודם).

יום שישי

ו' בסיוון, חג השבועות¹

ממתנינים להתפלל ערבית של חג עד לאחר צאת הכוכבים, כדי שיושלמו מ"ט ימי ספירת-העומר "תמימות תהינה", לפני שנכנס יום-טוב².

החלטות טובות: "חג-השבועות הוא זמן המוכשר לעשות הכול לטובת לימוד התורה והעבודה ביראת-שמים, וכן להתעסק בתשובה בהנוגע לתורה באין מפריע משטן המקטרג, כדוגמת זמן התקיעות בראש-השנה ויום הקדוש דצום הכיפורים"³.

סעודת החג:

שמחת יום-טוב – חייבים בה מדאורייתא⁴; ועם-כל-זה, ודאי אין 'לבסומי' כו', וכמ"ש הרמב"ם גבי שמחת יו"ט "לא יימשך ביין..."⁷. ממצוות שמחת יום-טוב, שהגברים חייבים לשתות בו רביעית יין⁸. אך אפשר לצאת ידי חובה זו בשתיית יין-הקידוש⁹. בנוסף לזה, בכל יום-טוב [ולא בחוה"מ] "צריך לקבוע כל סעודה על היין, דהיינו שישתה יין באמצע

אורחים, עיי"ש.

(5) יום בזמן הזה – רמב"ם הלי יו"ט פ"ו הי"ז. חינוך מצווה תפת. שו"ע (הב"י ואדמוה"י) או"ח סו"ס תקט. ועוד...

(6) "בהלכות יו"ט פ"ו ה"כ. שם הכ"א. וראה שו"ע סו"ס תקטט שהעתיק לשון הרמב"ם, והוסיף בסופו "אלא כולם יהיו קדושים (בפשטות) – בכדי לסיים בדבר טוב) והוא ע"פ הירושלמי יבמות (פ"ב ה"ד) ויקרא רבה (פכ"ד, ו) דהפרש מן העריות (עבירה – שבשו"ע שם) נקרא קדוש". ובקובץ 'דבר מלך' (הוצאת ופרצת, כפר חב"ד תשנ"ב עמ' 79) מענה הרבי על ריבוי משקה ביו"ט: "טעות הוא מעיקרא ומפורך לגמרי, עס בריינט נאר צו א סאך בלבולים [זה מביא רק הרבה בעיות]".

(7) ספר-המנהגים עמ' 38 "מנהגי יום-טוב" (עם חלק מההערות, ובשינויים קלים – מרשימת הרבי ע"ד פורים ויו"ט, אג"ק ח"ה עמ' רנה, לקוטי-שיחות ח"יא עמ' 336).

(8) יתורה אור' לאדמוה"י עמ' 198. וראה 'חולת-המועד כהלכתו פ"א ס"י"ב.

(9) ראה שיחות-קודש תשל"א ח"ב עמ' 87, והמקור הוא לכאורה בתורה' ידי יין פסחים קח.ב, ועצ"ע אם צריך לכוון לזה בקידוש, ובפרט שזו מצווה דאורייתא. אם-כי בדיעבד יצא גם בלא כוונה כיוון שיש בזה הנאת הגוף, כפסק אדמוה"י (תעה,כה), מאידך, י"ל שהשמחה היא חלק